

LES MATANCES I LA TRIQUINOSI

RESPONSABILITATS I PERILLS SANITARIS

LES MATANCES

Les matances són un costum molt arrelat en la nostra societat. Fa molts d'anys eren una manera per la qual les famílies s'asseguraven el proveïment de proteïna animal durant tot l'any. Avui la necessitat nutricional ja no hi és, i si es mantén el costum és perquè és un bé cultural, una tradició, una festa.

A les Illes Balears fa molts d'anys que no s'ha declarat la malaltia (tot i que els més majors segur que recorden quan el dia de matances els veterinaris visitaven les possessions per a agafar una mostra que duïen a analitzar), i això fa que la percepció del risc hagi minvat.

Però la globalització també globalitza riscos, i és per això que les autoritats europees (la Comissió Europea i l'EFSA) insisteixen que la triquinosi és un perill que no podem oblidar i que hem de fer esforços per detectar i eliminar. De fet l'any 2012 es detectaren 8 porcs infestats en escorxadors espanyols.

És per això que atendre la prova de detecció del paràsit triquinosa s'ha d'entendre com a una mesura positiva, de seguretat alimentària, a l'obtenció d'embotits nostres (sobrassades, botifarrons).

IMPORTANT: la globalització ens obliga a ser tenir en compta un problema ja oblidat.

QUÈ ÉS LA TRIQUINOSI?

La **triquinosi** és una malaltia parasitària àmpliament difosa a nivell mundial que es transmet pels aliments i per a la qual existeixen mesures específiques de control a la normativa de la UE.

QUINS SÓN ELS SÍMPTOMES DE LA TRIQUINOSI?

La malaltia consta d'una primera fase gastrointestinal i d'una segona fase sistèmica.

- ✓ Símtomes gastrointestinals: vòmits, diarrea, nàusees i calfreds abdominals.
- ✓ Símtomes sistèmics: dolor muscular i febre.
- ✓ El procés es pot complicar amb quadres neurològics i cardíacs.

QUINS SÓN ELS ALIMENTS QUE PODEN TRANSMETRE LA MALALTIA?

- Carn crua o carn poc cuinada de porcs, porcs senglars i cavalls.

- Embotits no sotmesos a tractament tèrmic (sobrassada, llonganissa, carn i xulla...).

IMPORTANT: S'han de consumir carn i embotits casolans de porcs procedents de matances tradicionals o de porcs senglars de caça que s'hagin sotmès a l'anàlisi de triquina. És per a la seguretat de tots.

QUINS SÓN ELS COMPROMISOS DE LA CONSELLERIA DE SALUT PER AL CONTROL DE LA TRIQUINOSI?

1. Establir mesures per a que els porcins sacrificats destinats al consum domèstic privat se sotmeten a l'anàlisi de triquina i que no es consumeixen productes de risc fins a l'obtenció del resultat favorable de l'anàlisi.
2. Controlar que la carn que surt dels escorxadors de les Illes Balears s'ha sotmès a l'anàlisi de detecció de triquina i el resultat ha estat negatiu.
3. Controlar que la carn que es comercialitza a la nostra comunitat autònoma procedeixi d'establiments autoritzats.

Per a qualsevol dubte, queixa o suggeriment podeu contactar amb nosaltres mitjançant la pàgina web <http://seguretatalimentaria.caib.es> on també podeu trobar informació útil.

QUINES SÓN LES MESURES DE CONTROL SANITARI DEL SACRIFICI DELS PORCS DESTINATS AL CONSUM DOMÈSTIC PRIVAT?

Les mesures de control establerts a la normativa autonòmica es basen en quatre punts:

1. Intervenció dels ajuntaments a l'organització i l'aprovació de la campanya de sacrifici dels porcins destinats al consum domèstic privat.
2. Sotmetre la carn a la preceptiva anàlisi de detecció de triquina.
3. Realització de les analítiques de detecció de triquina pels veterinaris col·laboradors.
4. Supervisió del funcionament del sistema per part de la Direcció General de Salut Pública i Consum.

IMPORTANT: La seguretat alimentària comença a la producció primària. És responsabilitat de tots aconseguir un elevat nivell de protecció de la salut.

QUINES SÓN LES PASSES PER DUR A TERME L'ANALÍTICA?

- ✓ Posar-se en contacte amb l'ajuntament respectiu perquè ens informin dels veterinaris col·laboradors designats.
- ✓ Prendre dues mostres per cada pilar del diafragma de la zona de transició entre la part muscular i la part tendinosa (per a qualsevol dubte o aclariment posar-se en contacte amb el veterinari col·laborador designat per l'ajuntament).
- ✓ Lliurar la mostra al veterinari col·laborador en l'horari designat a tal efecte: quan es lliurin les mostres, a més, es proporcionarà informació de l'origen del porc (identificació de l'explotació, localització, municipi...) i dades personals de qui lliura la mostra (nom i llinatges, DNI, adreça i número de telèfon de contacte).

IMPORTANT: No consumir carn crua ni embotits no sotmesos a tractament tèrmic abans de l'obtenció del resultat analític.

QUAN ES POT REALITZAR EL SACRIFICI DE BESTIAR PORCÍ PER AL CONSUM PRIVAT?

La campanya de sacrifici de caps de bestiar porcí per al consum domèstic privat s'ha de desenvolupar entre els dies 1 de novembre de cada any i el 30 de març de l'any següent.

PER ACABAR PERÒ NO MENYS IMPORTANT?

El sacrifici d'un porc per fer matances només està permès quan la carn es destina a consum familiar. La venda al públic d'aquests embotits no està permesa. I el motiu és perquè no s'obtenen amb les garanties sanitàries que s'exigeix a l'obtenció d'aliments per a consum públic.

Per tant animar als ciutadans a adquirir embotits elaborats en les nostres indústries autoritzades les quals, a més d'oferir un producte de molt bona qualitat, aquest s'obtenen baix un estricte control sanitari. Encoratjar els ciutadans perquè no adquireixin embotits d'origen clandestí.

IMPORTANT: els embotits obtinguts en les matances només poden ser destinats a consum familiar. No compreu embotits de procedència clandestina. Comprau-los als nostres carnisers i industrials.